

นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๔๑ - ๒๕๔๔)

สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ

นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๔๑ - ๒๕๔๔)

สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ

ตีพิมพ์รัฐบาล

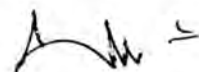
คำนำ

นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ.๒๕๕๑-๒๕๕๔) เป็นนโยบายของรัฐบาลที่จัดทำและเสนอแนะโดยสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ เพื่อใช้เป็นกรอบและแนวทางในการแก้ไขปัญหาความมั่นคงแห่งชาติ มีระยะเวลาดำเนินการในช่วงนี้ ๔ ปี โดยในกระบวนการกำหนดนโยบาย สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติได้มีการระดมความคิดเห็นจากผู้แทนส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในวงงานความมั่นคงแห่งชาติ และผู้ทรงคุณวุฒิทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาควิชาการอย่างกว้างขวาง และได้นำเสนอสภาความมั่นคงแห่งชาติและคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบก่อนจะได้แบ่งมอบให้ส่วนราชการและหน่วยต่างๆ รับผิดชอบปฏิบัติต่อไป

นโยบายความมั่นคงแห่งชาติที่กำหนดขึ้น ประกอบด้วยนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ เฉพาะหน้า ซึ่งจะต้องเร่งรัดดำเนินการให้บังเกิดผลเพื่อเป็นฐานความมั่นคงเบื้องต้น และนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ.๒๕๕๑-๒๕๕๔) ซึ่งประกอบด้วยนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ ๖ ด้าน คือ ด้านการเมืองภายในประเทศ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมจิตวิทยา ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การพลังงานและสิ่งแวดล้อม ด้านการป้องกันประเทศ และด้านต่างประเทศ โดยกำหนดให้เป็นนโยบายเพื่อการรักษาผลประโยชน์สูงสุดของชาติ และเสริมสร้างความมั่นคงของชาติในทุกด้านอย่างแท้จริง

ผลสำเร็จของนโยบายความมั่นคงแห่งชาติจะเกิดขึ้นได้ ขึ้นอยู่กับหน่วยงาน/หน่วยปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง ให้ความสำคัญและน่านโยบายฯ ไปดำเนินการอย่างจริงจัง สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ตั้งความหวังไว้อย่างเต็มเปี่ยมว่า ทุกองค์กรที่เกี่ยวข้องจะน่านโยบายความมั่นคงแห่งชาติไปกำหนดเป็นแผนงาน/โครงการหรือมาตรการที่ชัดเจน ซึ่งจะนำไปสู่การปฏิบัติให้บังเกิดผลเป็นรูปธรรมอย่างแท้จริงต่อไป

พลเอก

(บุญศักดิ์ กำแหงฤทธิรงค์)

เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ

ที่ นร 0202/ 15695

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กท 10300

๑ ตุลาคม 2540

เรื่อง นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2541 - 2544)

เรียน เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ

อ้างถึง หนังสือสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ลับ ที่ นร 0506/1687 ลงวันที่ 15 กันยายน 2540

ตามที่ ได้เสนอเรื่อง นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2541 - 2544) ไปเพื่อคณะรัฐมนตรี
ทราบ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

คณะรัฐมนตรีได้ลงมติเมื่อวันที่ 23 กันยายน 2540 เห็นชอบตามที่สำนักงานสภาความมั่นคง
แห่งชาติเสนอ และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไป

ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ยกเลิกชั้นความลับ ตั้งแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติแล้ว
ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 16 เมษายน 2534

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอ ได้โปรดแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายพศล เสงเจริญ)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองประสานนโยบายและแผน

โทร. 2810612

โทรสาร 2801901

WT73.DOC

สารบัญ

	หน้า
๑. กล่าวนำ	๑
๒. วิสัยทัศน์ด้านความมั่นคง	๒
๓. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ	๔
๔. สรุปลักษณะการณ์ที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ	๕
๕. นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ เฉพาะหน้า	๗
วัตถุประสงค์	๗
นโยบาย	๗
แนวทางการดำเนินการ	๘
๖. นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ.๒๕๔๑ - ๒๕๔๔)	๑๒
วัตถุประสงค์	๑๒
นโยบายด้านการเมืองภายในประเทศ	๑๓
นโยบายด้านเศรษฐกิจ	๑๔
นโยบายด้านสังคมจิตวิทยา	๑๖
นโยบายด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การพลังงาน และสิ่งแวดล้อม	๑๗
นโยบายด้านการป้องกันประเทศ	๑๘
นโยบายด้านต่างประเทศ	๑๙

นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ

(พ.ศ.๒๕๕๑-๒๕๕๕)

กล่าวนำ

นโยบายความมั่นคงแห่งชาติทั่วไป เป็นนโยบายของรัฐบาลที่เสนอแนะโดยสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ เพื่อใช้เป็นกรอบและแนวทางในการแก้ไขปัญหาความมั่นคงแห่งชาติ มีระยะเวลาดำเนินการช่วงละ ๕ ปี

ในการเสนอแนะนโยบายดังกล่าว สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ได้ระดมความคิดเห็นจากส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้ที่เกี่ยวข้องในวงงานความมั่นคงอย่างกว้างขวาง และได้นำเสนอสภาความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งมีนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน ให้ความเห็นชอบ สุดท้ายได้เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบก่อนจะได้แบ่งมอบให้ส่วนราชการ และหน่วยงานต่าง ๆ รับผิดชอบปฏิบัติ

ในอดีตที่ผ่านมา การกำหนดนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ อยู่บนพื้นฐานของการพิจารณาสถานการณ์ที่มีภัยหรือศัตรูที่ชัดเจน คือภัยจากลัทธิอุดมการณ์ แต่ในปัจจุบันสถานการณ์ได้เปลี่ยนแปลงไป กล่าวคือ ไม่ปรากฏศัตรูชัดเจนเช่นในอดีต แต่มีปัญหาที่หลากหลายและซับซ้อนทั้งจากที่สะสมมาในอดีตรวมกับปัญหาในปัจจุบัน ถ้ามิได้เตรียมการป้องกันและแก้ไขไว้ล่วงหน้าแล้ว อาจจะประสบกับความขัดแย้งที่รุนแรง ปรับตัวไม่ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว คนในชาติขาดความสามัคคี กลไกรัฐและประชาชนไม่พร้อมที่จะแก้ไขปัญหาาร่วมกัน ทำให้เกิดผลกระทบต่อภาพพจน์ เกียรติและศักดิ์ศรีของประเทศ และทำให้ปัญหาที่สำคัญกระทบต่อความมั่นคงอื่น ๆ ของชาติมีความรุนแรงยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องให้การเปลี่ยนผ่านของสถานการณ์ต่าง ๆ เป็นไปอย่างสมดุล ไม่ใช้ความรุนแรง และให้มีผลกระทบต่อประเทศชาติและประชาชนน้อยที่สุด

ในการนี้ จึงจำเป็นต้องปรับกระบวนการคิด โดยกำหนดวิสัยทัศน์ด้านความมั่นคงใหม่ให้ชัดเจน เพื่อนำไปสู่การกำหนดปัจจัยแห่งความสำเร็จ รวมทั้งจะต้องวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมให้รอบด้าน เพื่อเป็นฐานความคิดในการกำหนดเป้าหมายรวมของชาติ และกำหนดนโยบายความมั่นคงแห่งชาติทุกด้านให้เชื่อมโยงกัน

นโยบายความมั่นคงแห่งชาติทั่วไปที่เสนอนี้ ประกอบด้วยนโยบายความมั่นคงแห่งชาติเฉพาะหน้า และนโยบายความมั่นคงแห่งชาติทั่วไป (พ.ศ.๒๕๔๑-๒๕๔๔) ซึ่งสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ได้ระดมความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้มีประสบการณ์ ทั้งภาครัฐ เอกชน และภาควิชาการ รวมทั้งผู้ที่อยู่ในวงงานความมั่นคงแห่งชาติ และได้ยกร่างขึ้นเพื่อเสนอคณะอนุกรรมการ คณะกรรมการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง สภาความมั่นคงแห่งชาติ และคณะรัฐมนตรี พิจารณาตามลำดับ โดยมีความมุ่งหมายให้นโยบายความมั่นคงแห่งชาติเป็นกรอบและทิศทางกว้าง ๆ ในระดับชาติ และกระทรวง ทบวง กรม ที่เกี่ยวข้องจะต้องไปจัดทำแผนปฏิบัติการรองรับตามลำดับความสำคัญเร่งด่วน ทั้งนี้เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาที่กระทบต่อความมั่นคงแห่งชาติ และรักษาผลประโยชน์ของชาติได้อย่างแท้จริง และบังเกิดผลในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

วิสัยทัศน์ด้านความมั่นคง

ในสภาวะที่สถานการณ์ด้านเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จำเป็นต้องมีการประเมิน/คาดการณ์ เตรียมการรับสถานการณ์ล่วงหน้า และปรับตัวโดยมีศักยภาพที่สามารถพึ่งตนเองได้ ดังนั้นบทบาทความมั่นคงแห่งชาติในระยะต่อไปซึ่งเป็นช่วงเปลี่ยนผ่านวิกฤติที่สำคัญ จึงต้องมี การจัดการใหม่ โดยทุกฝ่ายในสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการให้คนในชาติมีความสามัคคี อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข บนพื้นฐานของความหลากหลายทั้งวิถีคิด วิถีชีวิต และวัฒนธรรม มีเกียรติ และศักดิ์ศรีในสังคม พร้อมเผชิญปัญหา

และแก้ไขปัญหาร่วมกัน เอื้อประโยชน์ และพร้อมทำงานร่วมกัน เห็นว่าทุกปัญหา คือปัญหาของทุกคน รวมทั้งการไม่ใช้ความรุนแรงในการแก้ไขปัญหที่ขัดแย้งกัน ประการสำคัญมีการจัดการที่ชัดเจนกับปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการแก้ไขปัญหาคความยากจน

สร้างพลังปัญญาและจินตนาการของคนในชาติ และใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิรูปการศึกษา การเมือง และเศรษฐกิจ

การเมืองมีความโปร่งใส มีระบบการสรรหาคนดีเข้ามาปกครองประเทศ ประชาชนเชื่อมั่นศรัทธา และมีการใช้อำนาจทางการเมืองอย่างเป็นธรรม

พัฒนาศักยภาพทุกด้านอย่างเป็นองค์รวม ขจัดปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาผ่านองค์กรประชาชน โดยเฉพาะชุมชนชนบท ที่มีความเข้มแข็ง และมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการพัฒนา รวมทั้งมีการปรับตัวให้สามารถพึ่งพาตนเอง โดยลดการพึ่งพาต่างชาติ

มีการจัดการด้านความสัมพันธ์ใหม่กับประเทศเพื่อนบ้าน มีการเรียนรู้และมีประสบการณ์ร่วมกัน บนผลประโยชน์ที่ได้รับร่วมกันทุกด้าน มีความเท่าเทียมกัน โดยเน้นความสัมพันธ์ในเชิงมิติทางวัฒนธรรม และมีความชัดเจนในแนวทางปฏิบัติต่อกัน เพื่อนำไปสู่ความไว้วางใจจากประเทศเพื่อนบ้าน

ประเมิน/คาดหมาย และเตรียมการล่วงหน้ากับการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลก ที่มีผลกระทบต่อชาติ พร้อมรับและป้องกันปัญหาผลกระทบ รวมทั้งปรับตัวให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ และกระแสกดดันของประชาคมโลก ดำรงอยู่อย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรีในประชาคมระหว่างประเทศ

มีระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและครบวงจร รวมทั้งมีแผนปฏิบัติการ และงบประมาณรองรับ

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

ให้ความสำคัญลำดับแรกกับการปรับตัวของผู้นำภาครัฐทุกระดับ โดยต้องปรับวิธีคิด วิธีมองปัญหา และวิธีจัดการกับปัญหา ในมุมมองหรือวิสัยทัศน์ใหม่และต้องเป็นผู้นำการปรับเปลี่ยนดังกล่าว โดยต้องเรียนรู้การเคลื่อนไหวของภาคประชาชน และสร้างประสบการณ์จากการทำงานร่วมกันกับภาคประชาชน กลไกภาครัฐต้องปรับบทบาทให้ชัดเจน โดยเฉพาะบทบาทการจัดการใหม่ร่วมกับสังคม

สร้างความเชื่อมั่นศรัทธาต่อผู้นำและกลไกภาครัฐ คนในชาติฉันทักกำลังเพื่อเผชิญปัญหาและแก้ไขปัญหาร่วมกัน มีการจัดการใหม่กับปัญหาความขัดแย้ง ด้วยกระบวนการสันติวิธี และทุกคน/ทุกฝ่ายในชาติมีความไว้วางใจกัน และเอื้อประโยชน์ซึ่งกันและกัน ซึ่งจะเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้แก้ไขปัญหาวิกฤติต่างๆได้

นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ เป็นทิศทางและเป็นเป้าหมายรวมของชาติ จึงต้องการให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินการเพื่อผ่านพ้นวิกฤติของช่วงเปลี่ยนผ่าน และให้ทุกส่วนในชาติทำหน้าที่ได้อย่างเต็มขีดความสามารถ ในการพัฒนาพลังอำนาจของชาติ ทั้ง ๕ กลุ่ม คือ กลไกภาครัฐ ภาคประชาชน - ผู้นำชุมชน ภาคธุรกิจ ภาคเอกชนสาธารณประโยชน์ (NGOs) และนักวิชาการ

มีระบบการบริหารนโยบายที่มีประสิทธิภาพและครบวงจร มีการมอบหมายการดำเนินการที่ชัดเจน มีการจัดทำแผนปฏิบัติการรองรับ กำหนดลำดับความสำคัญของการดำเนินการ และมีองค์กระดมสติปัญญาของบุคคลจากสาขาต่างๆ เพื่อใช้ประโยชน์ในการแก้ไขปัญหา

สรุปสถานการณ์ที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ

การเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์โลก การแข่งขันความได้เปรียบทางเศรษฐกิจ การรวมกลุ่มในภูมิภาคเพื่อปกป้องผลประโยชน์ ภายใต้เงื่อนไขประชาธิปไตย สิทธิมนุษยชน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อสกัดกั้นการค้าและปกป้องผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ ปัญหาข้ามชาติ อาทิ อาชญากรรม การฟอกเงิน ยาเสพติด แรงงานต่างชาติผิดกฎหมาย การก่อการร้ายสากล และการใช้ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศเผยแพร่ข่าวสารทางลบที่กระทบภาพพจน์ เพื่อช่วงชิงความได้เปรียบทางเศรษฐกิจ ตลอดจนปัญหากับประเทศเพื่อนบ้านในเรื่องความระแวงไม่ไว้วางใจไทยที่มีสาเหตุสะสมจากอดีต และการแสวงประโยชน์เฉพาะหน้าของพ่อค้าบางราย นอกจากนี้ยังคงมีปัญหาลิ้นเชือดแดน ความขัดแย้งเรื่องผลประโยชน์ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และผู้หลบหนีเข้าเมือง

สถานการณ์ภายในประเทศ จะมีปัญหาหลากหลายและซับซ้อนมากขึ้น ทั้งปัญหาสืบเนื่องจากอดีต คือ ความยากจน ช่องว่างความเจริญทางเศรษฐกิจ ระหว่างเมืองกับชนบท การทิ้งชนบทเข้ามาอยู่ในเมือง และการแข่งขันทรัพยากรธรรมชาติที่อาจนำไปสู่การใช้ความรุนแรง รวมทั้งปัญหาใหม่ในปัจจุบัน คือ การปรับตัวไม่ทันการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะกระแสกดดันจากภายนอกและความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศ นอกจากนี้ ภาครัฐยังมีจุดอ่อนด้านการประเมินสถานการณ์และการเตรียมความพร้อม มีผลให้แนวทางการแก้ไขปัญหา

ไม่ชัดเจน ประชาชนไม่มั่นใจการดำเนินการของรัฐ เกิดปัญหาต่อต้านโครงการของรัฐ รวมทั้งความไม่ต่อเนื่องทางการเมือง ภาวะเศรษฐกิจที่ตกต่ำ คนในสังคมมีคุณธรรมน้อยลง และขาดความเอื้ออาทรต่อกัน ซึ่งเป็นปัญหาทางจิตวิทยาที่มีผลให้ปัญหาความมั่นคงซับซ้อนมากขึ้น

สภาวะวิกฤติในปัจจุบัน เป็นปัญหาวิกฤติที่เชื่อมโยงกันทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม ได้แก่ ปัญหาเศรษฐกิจที่ตกต่ำ ส่วนหนึ่งเกิดจากการใช้จ่ายฟุ่มเฟือย การลงทุนทางธุรกิจที่ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจที่เป็นจริง การใช้อำนาจทางการเมืองเพื่อประโยชน์ทางธุรกิจเฉพาะกลุ่ม ประกอบกับการเมืองที่ไม่โปร่งใส มีการแสวงประโยชน์จากระบบการเมืองที่ไม่เข้มแข็ง ระบบราชการที่ไม่ปรับตัวให้พร้อมรับสถานการณ์ ทำให้ประชาชนไม่เชื่อมั่นศรัทธาต่อผู้นำและกลไกภาครัฐ มีการขยายผลข่าวลือที่ยิ่งทำให้ประชาชนไม่มั่นใจ การแก้ไขปัญหาของรัฐมากขึ้น ในขณะที่เดียวกันก็มีปัญหาด้านสังคมจิตวิทยาที่คนในสังคมต่างเอาตัวรอด ไม่รับรู้ทุกข์ของคนร่วมชาติ และไม่เอื้ออาทรกัน

นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ เฉพาะหน้า

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ประเทศชาติผ่านพ้นสถานการณ์วิกฤติไปได้ โดยเกิดผลกระทบ น้อยที่สุด
๒. เพื่อให้เกิดพลังสามัคคีของคนในชาติ และให้ทุกคน ทุกฝ่ายเข้าใจ สถานการณ์จริง พร้อมเผชิญและแก้ไขปัญหาร่วมกัน
๓. เพื่อสร้างความไว้วางใจระหว่างกลุ่มคนในชาติ และสร้างความเชื่อมั่น ศรัทธาต่อผู้นำและกลไกภาครัฐ

นโยบาย

๑. รวมพลังทุกฝ่ายในชาติเพื่อเผชิญปัญหาและแก้ไขปัญหาร่วมกัน เพื่อให้ผ่านพ้นวิกฤติ
๒. สร้างความเข้าใจในสถานการณ์จริงและสร้างบรรยากาศให้ทุกฝ่ายมี ส่วนร่วมในการจัดการแก้ไขปัญหา
๓. สร้างความเชื่อมั่นศรัทธาของประชาชนต่อมาตรการแก้ไขปัญหา เศรษฐกิจของชาติ
๔. ใช้สื่อทั้งภาครัฐและเอกชนชี้แจงข้อเท็จจริง กระตุ้นจิตสำนึกของคน ในชาติให้เกิดพลังสามัคคี ที่จะร่วมมือกันแก้ไขปัญหาของชาติให้ผ่านพ้น วิกฤติ และให้เกิดความหวังในอนาคตอย่างเป็นรูปธรรม

๕. ผู้นำภาครัฐทั้งข้าราชการการเมืองและข้าราชการประจำทุกระดับต้องปรับทัศนคติ มีวิสัยทัศน์ และบทบาทใหม่ มีความโปร่งใส ถูกต้อง เป็นธรรม รวมทั้งสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับภาคประชาชน ผู้นำชุมชน ภาคธุรกิจ ภาคเอกชน สาธารณประโยชน์ และนักวิชาการ และผลักดันให้มีการแก้ไขปัญหาของชาติอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

๖. จัดให้มีกลไกประเมินสถานการณ์ เพื่อเตือนล่วงหน้าให้ทุกฝ่ายได้ทราบสถานการณ์ และเตรียมความพร้อมในการแก้ไขปัญหาของชาติร่วมกัน

แนวทางการดำเนินการ

ในสถานการณ์ที่สับสน และเกิดสภาวะวิกฤติศรัทธาของประชาชนเช่นที่เป็นอยู่ในขณะนี้ ผู้นำภาครัฐควรแสดงสภาวะผู้นำ ให้ความหวังแก่ประชาชน เพื่อสร้างความร่วมมือร่วมใจของคนในชาติ เพื่อผ่านสถานการณ์วิกฤติเรื่องเศรษฐกิจ ร่างรัฐธรรมนูญ และปัญหาอื่นที่อาจเกิดความขัดแย้งรุนแรงในสังคม โดยควรแสดงท่าทีที่ชัดเจน ในแนวทางแก้ไขปัญหามีผลกระทบต่อประชาชน และผลประโยชน์ของส่วนรวม ซึ่งสร้างความขัดแย้งและวิกฤติในชาติ ในสภาวะเช่นนี้ทุกฝ่ายต้องการให้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นรูปธรรม ๓ ประการ คือ ๑) การเปลี่ยนแปลงระบบและวิธีคิดใหม่ ๒) การเปลี่ยนผู้นำในการแก้ไขปัญหาวิกฤติ และ ๓) การเปลี่ยนวิธีการจัดการใหม่ โดยมีแนวทางดำเนินการดังนี้

๑. สถานการณ์เฉพาะหน้าด้านเศรษฐกิจและรัฐธรรมนูญฉบับใหม่

๑.๑ ผู้นำภาครัฐควรสร้างความเชื่อมั่นกับประชาชน และนักลงทุนต่างชาติ ถึงความตั้งใจจริง ในการแก้ไขปัญห เศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงผู้นำในการแก้ไขวิกฤติเศรษฐกิจ โดยมี IMF เป็นหลักประกันการฟื้นฟูทางเศรษฐกิจเป็นตัวอย่างที่เป็นรูปธรรมของการเปลี่ยนระบบ วิธีคิด วิธีการจัดการ และผู้นำในการแก้ไขปัญหาใหม่

๑.๒ ในการแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ องค์กรหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องควรรหาทางระงับการชุมนุมหรือการเผชิญหน้าของกลุ่มพลังกดดันทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็นการลดความรู้สึกขัดแย้งที่อาจนำไปสู่การใช้ความรุนแรง ทั้งนี้ ควรสร้างความเข้าใจให้เห็นตรงกันว่า การแสดงความคิดเห็นทางการเมือง ควรให้เป็นไปตามครรลองของระบอบประชาธิปไตย และขั้นตอนตามรัฐธรรมนูญ โดยไม่สร้างกระแสความเคลื่อนไหวในทางที่อาจเป็นเหตุให้เกิดความขัดแย้งรุนแรง

๑.๓ ในช่วงระยะแรกของการเปลี่ยนผ่านด้านการเมือง รัฐบาลควรใช้สถานการณ์ให้เป็นประโยชน์ต่อการสร้างจิตสำนึกใหม่ในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน โดยสนับสนุนอย่างเต็มที่ในทุกวิถีทางให้ประชาชนรู้สึกว่าเป็นหน้าที่ในการมีส่วนร่วม และตระหนักถึงความสำคัญในการตัดสินใจทางการเมืองด้วยตนเอง เพื่อลดความรู้สึกขัดแย้ง

๑.๔ ภาครัฐควรแสดงความจริงใจและให้ข้อเท็จจริงแก่ประชาชนเกี่ยวกับปัญหาที่เผชิญหน้าอยู่และแนวทางในการแก้ไขปัญหา โดยเฉพาะปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจ โดยให้บุคคลที่รับผิดชอบโดยตรงและประชาชนเชื่อถือ เป็นผู้ชี้แจง เพื่อสร้างความเข้าใจที่ชัดเจน ถูกต้อง และสร้างความเชื่อมั่น ศรัทธาแก่ประชาชน และไม่ถูกเบี่ยงเบนโดยข่าวสารที่คลาดเคลื่อน

๑.๕ ให้มีการประชาสัมพันธ์โดยใช้สื่อของภาครัฐและเอกชนอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างจิตสำนึก ให้ทุกฝ่ายตระหนักถึงความจำเป็นในการร่วมมือแก้ไขปัญหาของชาติ และอาจพิจารณาให้บุคคลที่มีพลังทางการเมือง (ELITE POWER) ซึ่งเป็นกลาง เป็นที่ยอมรับของประชาชน เข้ามาร่วมในการทำความเข้าใจโดยชัดเจน และจงใจให้คนในชาติตระหนักว่า ความสงบสุขในสังคม และความมั่นคงของชาติ มีความสำคัญเหนือกว่าบุคคลหรือคณะบุคคล

๑.๖ ให้ข้าราชการทุกฝ่ายโดยเฉพาะข้าราชการพลเรือนและทหาร ซึ่งมีความพร้อมสูงเป็นผู้นำในการสร้างค่านิยมใหม่ให้สังคม โดยเฉพาะเรื่อง การประหยัด และระดมความร่วมมือร่วมใจในการเผชิญปัญหาเฉพาะหน้าร่วมกัน

๒. สถานการณ์ความขัดแย้งอื่น

๒.๑ ผู้นำภาครัฐทั้งฝ่ายการเมือง และข้าราชการประจำ จะต้องเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและวิธีการในการแก้ไขปัญหา โดยการยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง สร้างความสัมพันธ์ที่ดี และร่วมทำงานกับประชาชน ภาคเอกชน และองค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs) ในการพัฒนาชุมชนและแก้ไขปัญหาท้องถิ่นร่วมกัน ในพื้นที่ชนบทและพื้นที่ที่มีปัญหาความขัดแย้ง

๒.๒ ให้ความรู้และความเข้าใจกับข้าราชการ เกี่ยวกับบทบาทใหม่ของข้าราชการ เพื่อปรับวิสัยทัศน์และทัศนคติใหม่ ให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ และสังคม ให้ความสำคัญในการจัดการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งที่เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย และสนับสนุนการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐกับประชาชน และการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ชนบท และพื้นที่ที่มีปัญหาความขัดแย้ง โดยกลไกรัฐทำหน้าที่เป็นคนกลาง

๒.๓ ภาครัฐควรให้ความสำคัญและปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม และกระแสโลก โดยเฉพาะแนวความคิดการจัดระเบียบโลกใหม่ และนโยบายของสหรัฐอเมริกา ที่มีต่อภูมิภาคเอเชีย - แปซิฟิก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของผลประโยชน์และยุทธศาสตร์ที่มีต่อประเทศไทย

๒.๔ กองทัพ ซึ่งมีกำลังพลที่มีศักยภาพและมีความพร้อม ควร เป็นผู้นำในการระดมพลังอำนาจที่มีอยู่ในการช่วยเหลือประชาชน รวมทั้งการ สร้างภูมิคุ้มกันแก่ประชาชนในพื้นที่ชนบทและชายแดนให้พ้นจากอิทธิพลและอำนาจมืด

๓. กลไกประเมินสถานการณ์

ปรับปรุงกลไกรัฐให้ทำหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพในการประเมินและ วิเคราะห์สถานการณ์ และเตือนให้ทราบแนวโน้มของสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้น ล่วงหน้า รวมทั้งหน่วยข่าว จะต้องรายงานข่าวอย่างรวดเร็ว ตรงไปตรงมา เพื่อให้รัฐบาลได้รับทราบสถานการณ์ที่ถูกต้อง ทันท่วงที และสามารถเตรียม ความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขสถานการณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ.๒๕๕๑ - ๒๕๕๔)

วัตถุประสงค์

เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ที่จำเป็นต้องมีการจัดการใหม่ โดยทุกฝ่ายในสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการให้คนในชาติมีความสามัคคี อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข บนพื้นฐานของความหลากหลายในวิถีคิด วิถีชีวิต และวัฒนธรรม มีเกียรติและศักดิ์ศรีในสังคม และพร้อมเผชิญปัญหาและแก้ไขปัญหาร่วมกัน จึงได้กำหนดวัตถุประสงค์ของนโยบายความมั่นคงแห่งชาติไว้ดังนี้

๑) เพื่อให้การเมืองมีเสถียรภาพ สถาบันการเมืองได้รับความเชื่อมั่นศรัทธาและอำนวยประโยชน์แก่ประชาชน และให้มีระบบราชการที่มีประสิทธิภาพ

๒) เพื่อเสริมสร้างศักยภาพ ชีตความสามารถของระบบเศรษฐกิจ ความเชื่อมั่นทางเศรษฐกิจทั้งภายในและภายนอกประเทศ และขจัดปัญหาความยากจนให้ประชาชนทุกกลุ่มได้รับผลจากการพัฒนาอย่างทั่วถึง

๓) เพื่อให้ประชาชนมีความเสมอภาคในโอกาส และความเป็นธรรมในสังคมอย่างทั่วถึง มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีภาวะทางสังคมจิตวิทยาที่เหมาะสมและเข้มแข็ง

๔) เพื่อสร้างสภาวะแวดล้อมให้ประชาชนมีส่วนร่วม และมีจิตสำนึกของการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสันติ ไม่ให้เกิดความขัดแย้งที่รุนแรง

๕) เพื่อให้ทุกพลังในชาติร่วมมือกันแก้ไขปัญหาของชาติร่วมกันและพัฒนาพลังอำนาจทุกกลุ่มให้มีความพร้อมรับและรุกได้ทันกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

๖) เพื่อให้การพัฒนากิจการด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสามารถสนับสนุนพลังอำนาจของชาติทุกด้าน ปกป้อง และคุ้มครองผลประโยชน์ด้านทรัพยากร พลังงาน และป้องกันไม่ให้เกิดความขัดแย้งรุนแรงเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๗) เพื่อรักษาคักดิ์ศรี เกียรติภูมิ และภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศให้มีความน่าเชื่อถือ รักษาผลประโยชน์ของชาติในการดำรงอยู่ด้วยความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก และให้มีความไว้วางใจกับประเทศเพื่อนบ้านบนพื้นฐานของผลประโยชน์ร่วม และมีการจัดการใหม่กับปัญหาความขัดแย้ง

๘) เพื่อส่งเสริมผลประโยชน์ของชาติ โดยให้มีการปรับตัวอย่างมีเอกภาพในกระแสสังคมโลกยุคใหม่ในการเผชิญปัญหาความมั่นคง และมีแนวทางแก้ไขปัญหาย่างเป็นองค์รวมทั้งทางการเมือง การทหาร เศรษฐกิจ สังคม และวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การพลังงาน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม เพื่อให้มีขีดความสามารถและความพร้อมในเชิงแข่งขัน

๙) เพื่อให้ระบบการป้องกันประเทศมีขีดความสามารถในการคุ้มครองผลประโยชน์ของชาติ และรักษาความมั่นคงทั้งภายในประเทศ บริเวณชายแดน และอาณาเขตทางทะเล

นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ(พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๕๕)

ด้านการเมืองภายในประเทศ

๑. ส่งเสริมและพัฒนาระบบการเมือง ระบบราชการ และผู้รับผิดชอบในระบบ ให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ คุณธรรม จริยธรรม และความโปร่งใส จัดการใช้อำนาจที่ไม่เป็นธรรม และเอื้ออำนาจประโยชน์ให้แก่ประชาชนอย่างแท้จริง

๒. ส่งเสริมและพัฒนาการดำเนินการขององค์กร กลไก และกระบวนการทางการเมืองในทุกกระดับ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สุจริต โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้จากทุกฝ่าย และสร้างระบบให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการควบคุมการใช้อำนาจทางการเมืองอย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพ ควบคู่ไปกับการเสริมสร้างให้ประชาชนเกิดความเข้าใจ และความเชื่อมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอย่างแท้จริง

๓. ส่งเสริมการกระจายอำนาจการปกครอง และการพัฒนาในทุกรูปแบบ ไปสู่ท้องถิ่นอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับสถานการณ์ และผลประโยชน์ของประชาชนอย่างแท้จริง รวมทั้งเสริมสร้างกระบวนการให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วม มีโอกาสในการตัดสินใจแก้ไขปัญหา และกำหนดทิศทางการปกครอง และการพัฒนาท้องถิ่นของตน

๔. ส่งเสริมและสร้างบรรยากาศของการปรึกษาหารือ และการแก้ไขปัญหาของทุกฝ่าย โดยสันติวิธี ภายใต้หลักการการประสานประโยชน์ การดำเนินการตามกฎหมาย กติกา และประเพณีทางการเมืองอันดีงาม เพื่อให้การแก้ไขปัญหา และความเคลื่อนไหวที่เกี่ยวข้องทางการเมืองเป็นไปโดยราบรื่น และเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม

ด้านเศรษฐกิจ

๕. เร่งรัดแก้ไขปัญหาค่าความยากจน การกระจายรายได้ และการถือครองปัจจัยการผลิตให้มีผลเกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม สำหรับทรัพยากรที่ดินจะต้องดำเนินการให้มีการใช้ประโยชน์สูงสุดในทางเศรษฐกิจอย่างเหมาะสม โดยการวางแผนการใช้ที่ดิน ควบคู่ไปกับการพัฒนาข้อได้เปรียบในทางเกษตรกรรม ด้วยการปรับปรุงเทคโนโลยีการผลิต และการจัดการเชิงพาณิชย์ที่มีประสิทธิภาพ

๖. พัฒนาเศรษฐกิจโดยเน้นสาขาที่มีศักยภาพ และความได้เปรียบในเชิงแข่งขันสูง ควบคู่ไปกับการให้ความสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ทั้งโดยการศึกษา การสาธารณสุข และการพัฒนาฝีมือแรงงาน เพื่อรองรับการแข่งขัน และการเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ ที่จะเกิดขึ้น

๗. เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทางเศรษฐกิจ และลดต้นทุนในการประกอบการ โดยการแก้ไขปัญหาค่าครองชีพและประพฤติมิชอบ และการขาดประสิทธิภาพทั้งของกลไกราชการและการเมืองอย่างจริงจัง

๘. รักษาระเบียบวินัยทางการเงินและการคลังอย่างเคร่งครัด และดำเนินนโยบายเศรษฐกิจอื่น ๆ ด้วยความระมัดระวัง เพื่อไม่ให้เกิดภาวะเศรษฐกิจที่ผันผวนอย่างฉับพลัน จนสูญเสียความเชื่อถือทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ และต้องมีกลไกที่มีประสิทธิภาพในการตรวจสอบ ติดตามสถานการณ์ต่าง ๆ และแจ้งเตือนภัยและปัญหาที่เกิดขึ้นล่วงหน้า รวมทั้งการสร้างเชื่อมั่นให้กับประชาชน และให้ระบบเศรษฐกิจของประเทศดำเนินไปได้อย่างราบรื่น สามารถเผชิญกับปัญหา และการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ โดยไม่เกิดความเสียหายที่รุนแรง

๙. พัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน และเข้าร่วมกลุ่มเศรษฐกิจการค้าต่าง ๆ อย่างเหมาะสม เพื่อสร้างบทบาท อำนาจต่อรอง และทางเลือกเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ควบคู่ไปกับการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจ และสังคมในประเทศอย่างระมัดระวัง ไม่ให้เกิดปัญหาหรือการต่อต้านในเรื่องมาตรฐานด้านสุขอนามัย สิ่งแวดล้อม สังคม และการเมือง จนเกิดจุดอ่อนหรือความเสียหายต่อเศรษฐกิจ การค้า และการลงทุน

ด้านสังคมจิตวิทยา

๑๐. เสริมสร้างความเสมอภาคและความเป็นธรรมในสังคม รวมทั้งความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน โดยการปรับปรุงการดำเนินงานและกลไกของรัฐ ให้มีประสิทธิภาพ คุณภาพ มีความโปร่งใสและปรับบทบาททัศนคติให้ถูกต้อง เพื่อเอื้อประโยชน์แก่ประชาชนอย่างแท้จริง

๑๑. พัฒนาและปลูกฝังค่านิยมที่ถูกต้องและดีงามให้แก่คนในชาติ ด้วยการให้การศึกษาทุกรูปแบบ การเผยแผ่หลักธรรมทางศาสนา การประพฤติปฏิบัติเป็นตัวอย่างของผู้ผู้นำในทุกระดับและทุกวงการ โดยเฉพาะในเรื่องการยึดมั่นในคุณธรรมและศีลธรรมอันดีงาม มีระเบียบวินัย การประหยัด การรู้จักและเคารพสิทธิหน้าที่ทั้งของตนเองและผู้อื่น รวมทั้งการส่งเสริมและพัฒนาสถาบันครอบครัว

๑๒. ส่งเสริมการปฏิรูปการศึกษา และการเสริมสร้างสภาพแวดล้อมของสังคมไทยในทุกทางให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ประชาชนมีความตระหนักรู้เท่าทันต่อสถานการณ์รอบด้าน มีเหตุมีผล มีความคิดที่เป็นวิทยาศาสตร์ และสามารถพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ให้ทันกับข่าวสารและกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก สามารถเป็นพลังอำนาจของชาติที่แข็งแกร่งเผชิญกับปัญหาในประเทศและการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ในโลกสมัยใหม่ได้อย่างเข้มแข็ง

๑๓. เสริมสร้างความร่วมมือ เอกภาพและความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในชาติ ความมุ่งมั่น ความเสียสละ ความอดทน ความประหยัด การรู้จักประนีประนอมและประสานประโยชน์ จนเกิดเป็นพลังที่เข้มแข็งสำคัญในการพัฒนาสังคม โดยเฉพาะการใช้การประชาสัมพันธ์ในทุกรูปแบบ เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงปรารถนาและความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในสังคม

ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การพลังงาน และสิ่งแวดล้อม

๑๔. พัฒนากำลังคนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างเร่งด่วน รวมทั้งส่งเสริมการวิจัย การพัฒนา และการใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เหมาะสม และสอดคล้องกับโครงสร้างของประเทศทุกด้าน เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาประเทศได้อย่างสมดุล รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากรในประเทศให้เกิดประโยชน์สูงสุด

๑๕. ส่งเสริมการพัฒนาและใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในการทดแทนหรือเสริมพลังอำนาจทุกด้าน เพื่อป้องกันภัยคุกคามจากทุกรูปแบบ และให้สามารถระดมมาใช้ในสถานการณ์ที่จำเป็นในทุกพื้นที่ได้ตลอดเวลา

๑๖. ส่งเสริมการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศ และสนับสนุนให้ประชาชนในทุกพื้นที่และทุกกลุ่มอาชีพสามารถเข้าถึง และใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างเท่าเทียมกัน รวมทั้งมีมาตรการในการป้องกันผลกระทบทางลบ ให้มีความรู้เท่าทัน และการรู้จักเลือกรับและใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม

๑๗. ป้องกันและคุ้มครองผลประโยชน์ด้านทรัพยากร สิ่งแวดล้อม และพลังงาน โดยการเสริมสร้างพลังอำนาจด้านการทหาร การเมืองระหว่างประเทศ และการทูต รวมทั้ง พัฒนาระบบการจัดการและสำรองพลังงาน ให้สามารถตอบสนองความจำเป็นกรณีฉุกเฉินและเพื่อความมั่นคงของชาติในอนาคต

๑๘. ส่งเสริมและสนับสนุนกลุ่มองค์กรต่าง ๆ ในสังคม ให้มีส่วนร่วมอย่างกว้างขวางในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ รวมทั้งการคุ้มครองผู้บริโภคในทุกระดับของสังคมและทุกมิติของปัญหา

๑๙. ประสานแนวความคิดและการดำเนินการของทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชน เพื่อให้เกิดการร่วมมือในการจัดการ การป้องกัน และการแก้ไขปัญหาคือ ข้อขัดแย้งเกี่ยวกับการใช้ การอนุรักษ์ และการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการสนับสนุนและส่งเสริมให้ประชาชนมีจิตสำนึก และมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยให้สอดคล้องกับ ประเพณี วัฒนธรรม และภูมิปัญญาของท้องถิ่น

๒๐. กำหนดแผนระดับชาติในการใช้ทรัพยากรที่ดินของภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน ให้เกิดความสมดุลและเกิดประโยชน์สูงสุด ในการถือครองที่ดินเพื่อการอยู่อาศัย การใช้เป็นปัจจัยการผลิต ทั้งในภาคเกษตรกรรม และอุตสาหกรรม และการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมี “การจัดการใหม่” ร่วมกันระหว่างรัฐและเอกชน โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทาง และวิธีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่ดินอย่างจริงจัง

๒๑. ร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน องค์การระหว่างประเทศ และองค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs) ในการอนุรักษ์ การใช้ และการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม บนพื้นฐานของความรับผิดชอบ และการมีผลประโยชน์ร่วมกัน

ด้านการป้องกันประเทศ

๒๒. พัฒนาและเสริมสร้างกำลังป้องกันประเทศให้มีโครงสร้างกำลังกองทัพที่เหมาะสม มีความพร้อมรบ มีขีดความสามารถที่จะทำการรบได้อย่างต่อเนื่อง และมีความทันสมัย

๒๓. ใช้ระบบการฝึกกำลัง ในการป้องกันประเทศ การรักษาความสงบเรียบร้อยภายใน และคุ้มครองผลประโยชน์ของชาติ

๒๔. ส่งเสริมให้กองทัพมีบทบาทในการช่วยพัฒนาประเทศ และเสริมสร้างความสามัคคีของคนในชาติ รวมทั้งสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วม และสนับสนุนภารกิจของกองทัพในการรักษาความมั่นคงแห่งชาติ

๒๕. พัฒนาความร่วมมือทางทหารกับมิตรประเทศ และเสริมสร้างความสัมพันธ์ทางทหารกับประเทศเพื่อนบ้านอย่างใกล้ชิดในทุกระดับ บนพื้นฐานของการรักษาความมั่นคงปลอดภัยร่วมกัน รวมทั้งป้องกันมิให้กลุ่มต่อต้านรัฐบาลประเทศเพื่อนบ้าน ใช้ประโยชน์จากดินแดนไทยในการต่อต้านรัฐบาลของตน

๒๖. สนับสนุนและให้ความร่วมมือกับองค์การสหประชาชาติ ในการปฏิบัติการด้านกองกำลังรักษาสันติภาพ และสนับสนุนให้ความร่วมมือกับหน่วยงานและองค์การระหว่างประเทศ ในการแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายสากล

ด้านต่างประเทศ

๒๗. ดำเนินความสัมพันธ์กับนานาประเทศ อย่างมีเอกภาพด้วยการประสานงานระหว่างส่วนราชการอย่างใกล้ชิด บนพื้นฐานของการดำรงรักษาผลประโยชน์ชาติร่วมกัน ปฏิบัติตามพันธกรณีระหว่างประเทศโดยให้กระทบต่อผลประโยชน์ชาติน้อยที่สุด สนับสนุนและให้ความร่วมมือกับองค์การสหประชาชาติ

๒๘. ขจัดสาเหตุของความหวาดระแวงกับประเทศเพื่อนบ้าน เสริมสร้างความไว้วางใจระหว่างกัน ด้วยการพัฒนาความสัมพันธ์ทุกด้าน โดยเน้นการสร้างความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรม และความสัมพันธ์ระดับประชาชนกับประชาชน แก้ไขปัญหาที่ค้างค้ำ และปัญหาขัดแย้งที่อาจจะเกิดขึ้น ด้วยการใช้กลไกร่วมในระดับต่าง ๆ รวมทั้งสนับสนุนความปรองดองในประเทศเพื่อนบ้าน

๒๙. เสริมสร้างความร่วมมือในกลุ่มประเทศอาเซียนให้มีเอกภาพ มีความผูกพันใกล้ชิดบนพื้นฐานของผลประโยชน์ร่วมกันและตัดเทียมกัน เพื่อแก้ไขปัญหาร่วมที่เป็นปัญหาข้ามชาติ และให้เป็นอำนาจสำรองที่เข้มแข็งในการรักษาผลประโยชน์ของประเทศสมาชิก ในองค์การระหว่างประเทศและในเวทีการเมืองและเศรษฐกิจโลก

๓๐. ดำเนินความสัมพันธ์กับประเทศในภูมิภาคอื่น ๆ และประเทศกำลังพัฒนา อย่างมีเอกภาพและมีเป้าหมายที่ชัดเจน พร้อมกับเพิ่มบทบาทของไทยในเวทีพหุภาคีทั้งทางด้านการเมืองและเศรษฐกิจ

๓๑. พัฒนาและส่งเสริมความสัมพันธ์กับประเทศมหาอำนาจ โดยเฉพาะประเทศสหรัฐอเมริกา จีน และญี่ปุ่น และกลุ่มประเทศที่มีพลังอำนาจแห่งชาติสูงในเชิงสร้างสรรค์ทั้งในรูปทวิภาคี และพหุภาคี เพื่อเอื้ออำนวยต่อเสถียรภาพความมั่นคง และการพัฒนาทั้งของไทยและภูมิภาค
